

Handläggare
Axel Hullberg
Telefon: 0850828800**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2022-03-22, p. 15

Vägledning för giftfri second hand

Rapportering av ett budgetuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

- Godkänna rapporten om framtagande av vägledning för giftfri second hand

Anna Hadenius
FörvaltningschefMaria Svanholm
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i budget för 2021 i uppdrag till miljö- och hälsoskyddsnämnden att ta fram en vägledning för kemikaliesmart återbruk. Vägledningen har tagits fram i dialog med aktörer i staden och second hand-kedjor. Den består av både tryckt och digital information och ger rekommendation om vilka varor som inte bör säljas vidare på grund av att de sannolikt kan innehålla farliga ämnen.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2021 gavs miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att ta fram en vägledning för kemikaliesmarta återbruksverksamheter, i dialog med branschaktörer från civilsamhället såväl som från näringslivet. I detta tjänsteutlåtande redovisas hur förvaltningen har genomfört uppdraget och hur spridningen kommer att ske.

Flera ämnen som tidigare användes i konsumentprodukter har identifierats som skadliga och är därför inte längre tillåtna. I gamla varor finns de naturligtvis fortfarande kvar, vilket bör uppmärksammas så att inte varor som innehåller farliga ämnen fortsätter att användas.

Ett exempel från stadens egna verksamheter:

Vid kemikaliecentrums analyser av leksaker och vilmadrasser från stadens förskolor hittades skadliga ämnen i så höga halter att de skulle inte få säljas enligt dagens lagstiftning (se ärende i MHN i maj 2017, dnr 2017-8324).

Vissa varor som säljs i second hand-butiker kan därför antas innehålla skadliga kemikalier. Denna vägledning syftar till att öka kunskapen om kemiska risker som kan förknippas med olika varor och varugrupper och hur man känner igen dessa. För att undvika återcirkulering av varor som innehåller skadliga kemikalier är det viktigt att i möjligaste mån plocka bort dem innan de kommer ut i butik.

Ärendets beredning

Vägledningen har tagits fram i dialog med stadsledningskontoret, arbetsmarknadsförvaltningen (Stocket återbruk), Stockholm Vatten och Avfall, Myrorna och Stockholms stadsmission. En extern konsult har gjort en granskning av innehållet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Vägledningen består av tre delar:

- en affisch riktad till de som jobbar i second hand-butik och med sortering (bilaga 1),
- en webbsida med fördjupad information (<https://foretagsservice.stockholm/branschergiftfri-second-hand/>), och
- ett anslag som är tänkt att hängas upp i butik och som riktar sig till butikens kunder (bilaga 2).

Vägledningen ger rekommendationer om vilka typer av varor som bör sorteras bort och varför. Rekommendationerna är grupperade i varukategorier:

- Accessoarer,
- Husgeråd,
- Leksaker,
- Kläder, skor och sport,
- Möbler och inredning

Under varje kategori finns konkreta tips, exempelvis:

Kläder, skor och sport

Kläder och sportartiklar kan exempelvis innehålla ftalater. Sortera därför bort:

- Kläder med plastiga tryck (särskilt barnkläder).
- Galonkläder av PVC (vinyl).

- Gamla plastsandaler för barn.
- Sportartiklar av plast som luktar, klibbar eller känns feta.

Husgeråd

Husgeråd kan innehålla bisfenoler, anilin och högfluorerade ämnen. Om glas, muggar och tallrikar ska användas till mat och dryck så är det viktigt att de är avsedda för det. I tveksamma fall, se efter glas och gaffel-symbolen eller om varan är märkt "För kontakt med livsmedel".

Sortera bort:

- Tillbringare, muggar och annat av polykarbonatplast (PC).
- Svarta köksredskap av plast som stekspadar och slevar.
- Stekpannor och annat med non stick-beläggning, om de är repiga, brända eller skadade.
- Äldre husgeråd av plast som är repiga, feta eller klibbiga, exempelvis bunkar och skärbrädor.
- Keramik av okänt ursprung. Kan säljas som prydnadsföremål men inte som husgeråd.

Bilagor

1. Affisch riktad till butikspersonalen
2. Anslag riktade till kunder